

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Prima Clausula. Committitur Confessario executio. parag. 1.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

§. VI.

In sexta clausula prohibetur executor aliquid muneris, vel compensationis accipere.

1. **I**D sanè non solum monet, sed præcipit: sic enim habet: *Quod si, spreta hac moniti ne, aliquid muneris, aut præmii recipias, excommunicationem latam incurras.* Immo interdum, quando scilicet dispensatio conceditur in forma pauperum, id est, sine illa compositione, seu eleemosyna, quam pro divitiis soler taxare datarius, addit Pontifex, ut dispensatio tunc nulla sit.

2. Dubitatur ergo, an nihilominus executor possit excipere, saltem esculenta, & poculenta, quæ paucis diebus consumi solent?

3. Respondet Primò Sanchez, *a* non posse, quia omne genus muneris verat Pontifex, ibi (*aliquid muneris*) intelligit tamen Sanchez, si ea mittantur à partibus ante finitam Delegationem, vel cum pacto, seu conventionem dandi postea.

Addit Conradus, *b* eiusmodi executores debere omnia gratis exhibere; quare, nec pro labore studii, nec pro accessu ad Testes examinandos aliquam posse mercedem accipere.

4. Respondet Secundò Perez *c* duo afferens, Primum, per dictam clausulam non prohiberi Officiali aliquid modicum accipere pro laboris impensa in exequenda dispensatione, si illud sit iure, vel consuetudine debitum, quam tamen consuetudinem adesse, difficile putat, quia eiusmodi labor admodum est exiguus.

Secundum, non prohiberi esculenta, & poculenta non magni momenti; eum enim non datur (ut supponendum est) ad corrumpendum Judicem, sed solum, ut majori brevitate suum munus perficiat, non videtur (ait) cadere in dictam prohibitionem. *d*

§. VII.

In septima clausula ponitur: Non obstantibus, &c.

1. **T**Amet si hæc clausula: *Non obstantibus Constitutionibus Pontificum;* addatur in

mandato de Dispensando: illa tamen non tollit impedimentum in illo mandato non expressum. Cadit igitur solum illa non obstantia super impedimentum expressum, ut rectè notat ibidem Conradus. *d*

CAPUT XIII.

Explicantur clausulæ Rescripti Dispensationis pro foro interno.

1. **I**ndicavimus aliquanto superius, quando occultum est impedimentum, ejus dispensationem peti, & impetrari per viam Pœnitentiariæ, quæ; nec ipsa immediate illam expedit, sed committit alteri per litteras sigillatas, quarum præcipuas Clausulas jam expendo.

§. I.

In prima Clausula committitur Delegato executio.

1. **I**n hac Pontifex, ubi salutationem impetravit ei, cui delegat commissionem, requirit in eodem duas qualitates, quarum alterutra deficiente, nulla concederetur à Delegato dispensatio. Hæ sunt, ipsum esse Doctorem in Theologia; vel in Jure Canonico, &, eundem esse Confessarium approbatum ab Ordinario. Verba Pontificis hæc sunt: *Discreti viro Confessori Magistro in Theologia, vel Decretorum Doctore ex Approbato ab Ordinario.* His autem qualitatibus existentibus, est in potestate dispensandi hunc, vel illum eligere. Sed perpendamus jam utramque qualitatem.

2. *Confessario.* Olim satis erat, Delegatum hunc esse Confessarium, sed probabile saltem erat, non opus tunc fuisse, ut dispensatio expediretur ab ipso in actu Confessionis Sacramentalis, quia verba Brevis, non clarè hunc rigorem requirebant; hodie verò clarè solet poni, ut non nisi in ipso actu Confessionis Sacramentalis prædictus Confessarius dispense, ut eum multis notat Diana *p. 1. r. 3. res. 106. e*

3. Addit idem *f* ex Marco Leone, sufficere, etiam si Confessio sit sacrilega, dummodo *307.*

modo ejusmodi sacrilegium non oriatur ex defectu integritatis circa rem, pro qua petitur dispensatio. Sed hæc doctrina mihi nimis difficilis est; nam, si requiritur Confessio Sacramentalis, quomodo sacrilega facta est, quæ Sacramentalis non est, cum in ea sacramentum non conficiatur, nec ea Confessio, si sit sacrilega, pars esse Sacramenti possit.

4. Quotiam vero absolute, nomine Ordinarii, ex communiore opinione intelligitur Ordinarius loci, quando ejusmodi Confessarius dicitur debere esse approbatus ab Ordinario, de Ordinario loci locutio erit: nam, an aliud benignius dici possit, alibi a vestigavimus. Illud certe est sub probabili opinione, an Confessarius approbatus pro Confessionibus, virorum tantum, valeat expedire dispensationes, seu literas directas ad fœminas, nam affirmativam sequitur Sanchez b negativam alii apud Dianam, c utriusque non improbabiler.

5. Magistro, &c. Aptus ergo non est Doctor in Jure Civili, neque ii, qui titulum habent Magistri in aliqua Religione, neque ii, qui tantum sunt licentiati, sed soli illi, qui, vel in Theologia, vel in Jure Canonico ad gradum Doctoratus in aliqua Universitate promoti fuerint; hi enim in Sacris Canonibus veniunt nomine Magistrorum.

6. Non nego interim, ex privilegio aliis id posse concedi, ut concessum est nostris Sacerdotibus Societatis, qui, si sint approbati ab Ordinario, & Deputati ad hoc à P. Gen. vel ad hoc idem Deputati sint ab alio Sacerdotis nostri Superiore, possunt ex d Privilegio concessio à Gregorio XIII. & modo dicto nobis communicato, vel communicando ab eodem P. Generali, vel Superiore, possunt, inquam, aperire literas Pœnitentiariæ, & illas exequi. Alios Religiosos qui in hoc Privilegio participant, debere esse approbatos ab Ordinario, & ab ipsorum Generali, vel de ejus licentia à Superioribus Deputatos pari modo ad hoc esse debere, rectè monet Sanchez e quia hæc sunt necessariæ conditiones requisitæ in corpore dicti Privilegii Gregorii XIII.

7. Inquires. Si Confessarius ritè electus à supplicante aperiat legitime literas, judicetque, non posse concedi dispensationem, quia putat v. gr. ob aliquod caput, causam non verificari, atque adeò literas esse subreptitias,

poteritne similis Confessarius si judicet causam verificari, vel ille idem Confessarius, si, te maturius expensa, mutet sententiam, iterum negotium resumere, & dispensare?

8. Respondeo. Utrumque posse (esto non posse, contendat Marcus & Leo. (Opinio enim, vel error alterius non debet obstare supplicanti.

9. Neque obstat Primò, literas fuisse apertas ab alio, quia, per apertionem materialem, sive à Confessario, sive etiam fortè à Laico, factam, non amittunt literæ valorem suum, & quando Confessario injungitur, ut literas aperiat, intelligitur de formali apertione, id est, cum facultate dispensandi.

10. Neque obstat Secundò, quod Delegatus, data sententia, jam functus fuerit officio suo, unde nihil amplius possit, ut diximus supra, non obstat, inquam, quia ibi res vertitur in foro externo, pro quo Delegatus gerere se debet secundum rationem fori externi, quod in Jure non admittit reditum ad eandem causam, data semel sententia. At hic res agitur in foro interno conscientie, cujus natura est, ut, vel idem Confessarius mutando prudenter consilium, vel alius, sequendo opinionem probabilem, possit mutare per meliorem considerationem judicium, & absolvere.

11. Ex hac doctrina clarè sequitur, Confessario electo, fortè antequam tibi dispensationem expedierit, defuncto, posse à te eligi alium similem. Unde vides, commissiones hæc pro foro interno semper esse similes (nisi à Superiore restringantur) commissionibus realibus, quæ, ut supra k dixi, trãsleunt in successorem, atque adeò in casu nostro commissio transibit in successorem à te legitime electum.

§. II.

In secunda clausula committitur Veritatis indagatio.

1. Injungitur hic Confessario, ut is diligenter se informet de veritate causæ propositæ: Si ergo illi ea constet, jam sufficientem veritatem indagatam habet, ut supra diximus in simili.

2. Ejusmodi autem informatio cum nunc sit pro dispensatione in foro conscientie, e-

a Sup. lib. 5 de pœnit. c. 5. §. 4. n. 11. b Sanc. l. 8. matr. d. 34 nu. 16. c Dian. l. c. ref. 103.

d In Comp. Privil. Soc. V. Confess. §. 3. Conrad. in practi dispens. l. 7. c. 4. n. 70.

e Sanc. l. 8. matr. d. 34. nu. 3.

f Sanc. l. 8. matr. d. 34. nu. 17. g Bonac. de Disp. d. 1. §. 2. h Castrop. l. 1. tr. 3. d. 1. p. 15. i nu. 3. k Sanc. l. 8. matr. d. 34. nu. 17. l Peres. de matr. d. 34. nu. 17. m h. d. l. 8. matr. d. 34. nu. 17. n k Super. l. 12. l. 1. n. 29.